

Díszedény fedéllel

Kerámia- és üveggyűjtemény

Leltári szám:	4836.a-b
Alkotó:	Kocks, Pieter Adriaenson / műhelye
Gyár / műhely:	De Grieksche A (a Görög A-hoz) fajanszmanufaktúra
Készítés ideje:	1701 - 1722
Készítés helye:	Delft
Jelzés:	alján vörössel: APK
Anyag:	fajansz
Technika:	aranyozott; színesen festett
Méretek:	magasság (fedéllel): 33 cm talpátmérő: 8 cm

Az 1600-tól sorra alakuló Kelet-indiai Társaságok hajói az értékes tea-, fűszer- és hernyóselyem-rakomány mellett, gyakran tökesúlyként, nagyszámú kínai, később japán porcelánt szállítottak Európába. Holland hajósok a 17. század első éveiben két gályát raboltak el a portugáloktól, az értékes porcelánrakományt Amszterdamban és Middelburgban árverésen értékesítették, a vevők között volt IV. (Bourbon) Henrik (1553-1610) francia és I. (Stuart) Jakab (1566-1625) angol uralkodó is. A porcelánok finomságukkal, könnyedségükkel csodálatba ejtették a szemlélőt. Hollandiában ez idő tájt Delft volt a fajanszművesség központja, a 17. század első felében közel negyven manufaktúra működött a városban. A ragyogó hófehér mázú, tetszetősen festett távol-keleti porcelánok utánzására törekedve, a porcelánhoz látszólag hasonló, ónmázás fajanszból, kezdetben főként a kínai Ming porcelánokat utánzó, kékkel festett kerámiákat, majd a 17. század második felétől színesen festett, gyakran aranyozott díszedényeket készítettek.

A delfti műhelyek a város egykori sörfőzdéiben létesültek, megőrizve azok neveit. E fedeles díszedény az 1658-ban alapított, "A görög A-hoz" nevet viselő manufaktúrában készült, melyet 1701-től, apja halálát követően Pieter Adriaensz Kocks irányított.

A váza feltehetően egy páratlan számú vázából és fedeles díszedényből álló együttes egyik darabja. A nyolcszögletű edény sötétkék sávokkal keretelt, ún. Kakiemon stílusú festéssel díszített, stilizált növényekből, virágokból, bogyós ágakból, madarakból és mókusból alkotott, aszimmetrikus elrendezésű kompozíció. E stílust a japán Aritában működő művész, Sakaida Kakiemon (1596-1666) hozta létre, jellemzője, hogy máz feletti színekkel, élénkebb árnyalatokkal, növényi ornamentikákkal, vagy figurális kompozíciókkal festette kerámiáit.

Irodalom

- Szerk.: Horváth Hilda, Szilágyi András: *Remekművek az Iparművészeti Múzeum gyűjteményéből. (Kézirat).* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2010. - Nr. 74. (Balla Gabriella)
- Szerk.: Szilágyi András, Péter Márta: *Barokk és rokokó. Az európai iparművészet stíluskorszakai.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1990. - Nr. 6.83. (Weiner Piroska)
- Szerk.: Voit Pál, Csernyánszky Mária: *Az Iparművészeti Múzeum mesterművei. 1896-1946.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1946. - p. 11.
- Szerk.: Csányi Károly: *Az Országos Magyar Iparművészeti Múzeum gyűjteményei - az iparművészet rövid történetével.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1926. - Nr. 5.

